

Universiteit Gent
Bachelor in de biologie
(academisch gerichte bachelor)

9 juni 2008

Inhoud

1	Samenvattende conclusie	3
2	Besluit	4
3	Werkwijze en verantwoording	5
	3.1 Evaluatieorgaan en visitatiecommissie	5
	3.2 Werkwijze	6
	3.3 Domeinspecifiek referentiekader	6
	3.4 Overwegingen NVAO betreffende werkwijze evaluatieorgaan en visitatiecommissie	7
4	Opleiding	9
5	Beoordeling	10
	5.1 Doelstellingen opleiding	10
	5.2 Programma	11
	5.3 Inzet personeel	14
	5.4 Voorzieningen	15
	5.5 Interne kwaliteitszorg	16
	5.6 Resultaten	17
6	Oordelen visitatiecommissie	18
7	Oordelen NVAO	19
8	Opmerkingen en bezwaren van instelling	20

1 Samenvattende conclusie

Bij brief van 11 december 2008 heeft de Universiteit Gent (UG) bij de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) een aanvraag tot accreditatie ingediend voor de opleiding Bachelor in de biologie (academisch gerichte bachelor), steunend op een visitatierapport uitgevoerd door de VLIR. De aanvraag is ontvangen op 13 december 2007.

Procedurele eisen

De NVAO komt tot de volgende vaststellingen:

- De visitatiecommissie heeft het visitatieprotocol gevolgd zoals vastgesteld door het evaluatieorgaan;
- Het referentiekader gehanteerd door de visitatiecommissie bevat alle onderwerpen en facetten van het Accreditatiekader bestaande opleidingen hoger onderwijs Vlaanderen van de NVAO (accreditatiekader) inclusief een domeinspecifieke vertaling. De facetten worden wel in een afwijkende volgorde behandeld;
- De visitatiecommissie heeft de beslisregels beschreven in het accreditatiekader adequaat toegepast;
- De gevolgde procedure is in overeenstemming met het toetsingskader voor de werkwijze van de VLIR en VLHORA als evaluatieorgaan of de erkenningsregeling van andere evaluatieorganen.

Inhoudelijke eisen

De NVAO komt tot de volgende vaststellingen:

- Het oordeel van de visitatiecommissie over de kwaliteit van de opleiding is mede gebaseerd op een vergelijking met verwante opleidingen en zo mogelijk internationaal gehanteerde normen voor opleidingen in het relevante domein;
- In het visitatierapport vastgesteld door de visitatiecommissie is voldoende gemotiveerd waarom de opleiding al dan niet aan de criteria van het beoordelingskader (hoofdstuk 2) voldoet zodat voldoende generieke kwaliteitswaarborgen voorhanden zijn. Het visitatierapport behandelt minimaal de zes in het accreditatiekader genoemde onderwerpen, waarbij per onderwerp aan alle facetten aandacht wordt besteed. Voor ieder facet is een oordeel gegeven op de vierpuntsschaal op basis waarvan per onderwerp een oordeel volgt. De oordelen zijn onderbouwd met feiten en analyses. Het visitatierapport wordt afgesloten met een samenvattend oordeel over de opleiding;
- Het visitatierapport geeft inzicht in de kwaliteit van de visitatiecommissie. Het visitatierapport bevat informatie over de omvang en de samenstelling van de visitatiecommissie, en over haar onafhankelijkheid, deskundigheid en gezaghebbendheid.

2 Besluit

betreffende de accreditatie van de Bachelor in de biologie (academisch gerichte bachelor) van de Universiteit Gent.

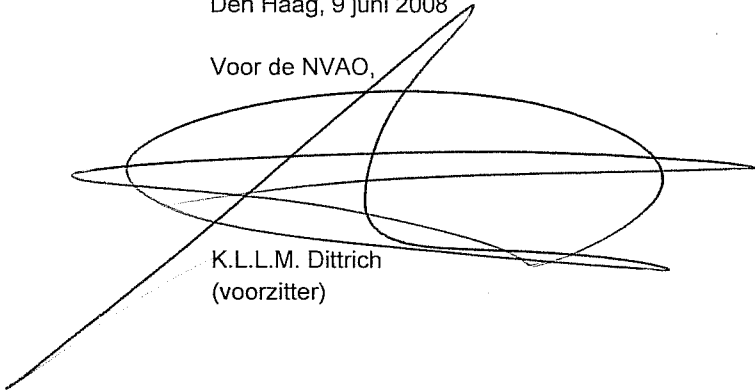
De NVAO,
Na beraadslaging,
Besluit :

Met toepassing van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, wordt het accreditatierapport en –besluit met positief eindoordeel voor de opleiding Bachelor in de biologie (academisch gerichte bachelor) van de Universiteit Gent goedgekeurd en wordt de opleiding geaccrediteerd. Het betreft een opleiding zonder afstudeerrichtingen, die te Gent wordt georganiseerd.

De in het eerste lid bedoelde accreditatie geldt vanaf de aanvang van het academiejaar 2007-2008 tot en met het einde van het academiejaar 2014-2015.

Den Haag, 9 juni 2008

Voor de NVAO,

K.L.L.M. Dittrich
(voorzitter)

3 Werkwijze en verantwoording

Bij brief van 11 december 2008 heeft de Universiteit Gent bij de NVAO een accreditatieaanvraag ingediend voor de opleiding Bachelor in de Biologie (academisch gerichte bachelor). De aanvraag is ontvangen op 13 december 2008.

Ter ondersteuning van deze aanvraag heeft de Universiteit Gent een rapport bijgevoegd vanwege een evaluatieorgaan: VLIR.

De NVAO heeft deze aanvraag beoordeeld aan de hand van het Accreditatiekader bestaande opleidingen hoger onderwijs Vlaanderen (14 februari 2005), conform de Handleiding accreditatie Vlaamse Gemeenschap (8 mei 2007) en het Reglement tot bepaling van bestuursbeginselen die van toepassing zijn bij de besluitvorming inzake accreditatie en Toets Nieuwe Opleiding ten aanzien van hogeronderwijsopleidingen in de Vlaamse Gemeenschap (14 februari 2005)

3.1 Evaluatieorgaan en visitatiecommissie

Evaluatieorgaan: VLIR

Visitatiecommissie:

- Voorzitter: Prof. dr. M. Raes, hoogleraar en academisch directeur Unité de Recherche en Biologie Cellulaire Animale, Faculté des Sciences, Facultés Notre-Dame de la Paix te Namen
- Leden:
 - Prof. dr. P. Devos, hoogleraar dierkunde, menselijke fysiologie en vergelijkende endocrinologie, Facultés Notre-Dame de la Paix, Namen, vakdeskundige;
 - Prof. dr. J. M. van Alphen, hoogleraar dierenecologie en hoofd departement dierecologie bij het Instituut voor Evolutionaire Ecologische Wetenschappen, Van der Klaauw Laboratorium, Universiteit Leiden; directeur Onderzoekschool Functionele Ecologie, vakdeskundige;
 - Prof. dr. L.H.W. van der Plas, hoogleraar Plantenfysiologie, Wageningen Universiteit, hoofd Laboratorium voor Plantenfysiologie, Wageningen Universiteit, vakdeskundige;
 - dr. C. Nelissen, onderwijskundig adviseur Xios Hogeschool Limburg, lid van meerdere VLIR-visitatiecommissies, onderwijsdeskundige;
 - mevr. M. Bauwens, student Biologie, Vrije Universiteit Brussel
- Mevrouw dr. Liesbeth Hendrix en mevrouw dr. ir. Els Van Zele, respectievelijk gewezen stafmedewerker en stafmedewerker van de Cel Kwaliteitszorg van de VLIR, traden op als projectleiders van de commissie. Dr. Liesbeth Hendrix verliet de VLIR op 8 februari 2006. Haar taak als projectleider van de visitatiecommissie biologie werd vanaf 21 maart 2006 overgenomen door dr. ir. Els Van Zele.

De Erkenningscommissie heeft bij besluit van 25 juli 2005 bevestigd dat de samenstelling van deze visitatiecommissie voldoet aan de criteria van onafhankelijkheid die gelden voor de opleidingen van ambtshalve geregistreerde instellingen.

3.2 Werkwijze

Ter voorbereiding van de visitatie werd door de opleiding een zelfevaluatie-rapport aan de visitatiecommissie ter beschikking gesteld. De visitatiecommissie hield haar installatievergadering op 14 september 2005. Op dit moment hadden de commissieleden het visitatieprotocol en de zelfevaluatie-rapporten al in hun bezit. Tijdens deze vergadering werden de commissieleden verder ingelicht over het visitatieproces en hebben zij zich concreet voorbereid op de af te leggen bezoeken. Verder heeft de commissie op deze vergadering haar referentiekader geformuleerd.

De tweede bron van informatie wordt gevormd door de gesprekken die de commissie tijdens haar bezoeken aan de opleidingen heeft gevoerd met alle geledingen die betrokken zijn bij het onderwijs in de biologie. Ook werd aan de instellingen gevraagd – als een derde bron van informatie – om een veelheid van documenten ter inzage te leggen ten behoeve van de commissie. Tijdens de bezoeken is voldoende tijd uitgetrokken om de commissie de gelegenheid te geven deze documenten te bestuderen.

Het bezoekschema voorzag – naast gesprekken met het bestuur van de faculteit, de opleidingsverantwoordelijken, de studenten, de assistenten, de docenten en de facultaire en opleidingsgebonden beleidsmedewerkers – steeds in een bezoek aan de faciliteiten (inclusief bibliotheek, practicalokalen en computerfaciliteiten), een gesprek met de afgestudeerden van de opleidingen en een spreekuur waarop de commissie bijkomend leden van de opleiding kan uitnodigen of waarop personen op een vertrouwelijke wijze door de commissie kunnen worden gehoord.

De gesprekken die de commissie heeft gevoerd, waren zeer openhartig en verhelderend en vormden een goede aanvulling bij de lectuur van het zelfevaluatie-rapport. Aan het einde van het bezoek werden, na intern beraad van de commissie, de voorlopige bevindingen mondeling aan de gevisiteerde opleidingen meegedeeld.

Deze visitatie vond plaats in een periode vol veranderingen, omdat op dat ogenblik de omvorming naar de bachelor-masterstructuur in het hoger onderwijs in volle beweging was. Aan alle instellingen liepen ten tijde van de visitatie het eerste en het tweede bachelorjaar. Het derde bachelorjaar en de masterprogramma's waren nog niet ingevoerd. De studieduur van de beoogde masterprogramma's bedroeg ten tijde van de visitatie nog 60 studiepunten. Een aanvraag tot uitbreiding naar 120 studiepunten was in behandeling bij de Vlaamse regering. Toch heeft de commissie een goed beeld gekregen van de lopende opleidingen en – door extrapolatie van de bestaande opleidingen en het bestuderen van programma's en doelstellingen – inzicht gekregen in de opzet van het nog in te richten derde bachelorjaar en de masterprogramma's.

Als laatste stap in het visitatieproces heeft de commissie haar bevindingen, conclusies en aanbevelingen in een rapport vastgelegd. Bovendien heeft zij, in overeenstemming met de bepalingen voor de visitaties in het kader van de accreditatie, een oordeel over de zes onderwerpen uit het accreditatiekader gegeven volgens een binaire beoordelingsschaal voldoende/onvoldoende en een integraal oordeel over de betrokken opleidingen.

De opleidingsverantwoordelijken van de betrokken opleidingen werden in de gelegenheid gesteld om op het concept van het rapport te reageren.

3.3 Domeinspecifiek referentiekader

Bij het opstellen van haar referentiekader heeft de commissie zich gebaseerd op het referentiekader dat in 1996 werd gehanteerd bij de Vlaamse visitatie Biologie (VLIR, 1997), het referentiekader dat werd gehanteerd bij de Nederlandse visitatie Biologie (VSNU, 2002/2003), de doelstellingen en eindtermen die de opleidingen voor het eigen onderwijs

hebben geformuleerd, de internationale eisen die worden gesteld aan academische opleidingen in de biologie, het Vlaamse structuurdecreet (2003) en het toetsingskader van het Nederlands-Vlaams Accreditatie Orgaan (NVAO) waarin een aantal minimumeisen worden vooropgesteld die zijn gebaseerd op de internationaal aanvaarde Dublin descriptor.

Specifiek omschrijft het referentiekader naast de domeinspecifieke minimumeisen waaraan de opleidingen (bachelor, uitdovende licenties, master) moeten voldoen, de minimumeisen die aan een afgestudeerde in het vakgebied mogen worden gesteld, en het tewerkstellingsprofiel van de afgestudeerde bioloog. Het referentiekader omschrijft tevens de algemeen onderwijskundige uitgangspunten waaraan een academische opleiding moet voldoen, en de eisen met betrekking tot de onderwijsorganisatie, het personeelsbeleid en het onderwijzend personeel en de interne kwaliteitszorg.

Het referentiekader werd vóór de bezoeken, maar na het inleveren van de zelfevaluaties, voorgelegd aan de opleidingen. Tijdens de bezoeken van de visitatiecommissie wordt het referentiekader met de opleidingen bediscussieerd.

Het referentiekader is uitvoerig beschreven in het visitatierapport.

3.4 Overwegingen NVAO betreffende werkwijze evaluatieorgaan en visitatiecommissie

De NVAO komt tot de volgende vaststellingen:

- Het evaluatieorgaan heeft overtuigend heeft aangetoond dat het oordeel in onafhankelijkheid tot stand is gekomen. Uit het onafhankelijkheidsbesluit van de Erkenningscommissie en de op verzoek van de NVAO nagestuurde onafhankelijkheidsverklaringen van de commissieleden blijkt tevens dat de commissieleden in onafhankelijkheid tot hun oordeel zijn gekomen. De NVAO concludeert dat de visitatie en het beoordelingsproces in volstrekte onafhankelijkheid hebben plaatsgevonden;
- De commissie bestond uit 6 leden inclusief een student. Op basis van de in het rapport beschreven informatie, waar onder cv's, heeft de NVAO vastgesteld dat onderwijsdeskundigheid en deskundigheid in de didactiek, de vakdeskundigheid binnen de discipline en het afnemend veld en relevante deskundigheid op het gebied van internationale ontwikkelingen van de discipline aanwezig waren. De deskundigheid binnen de commissie omvatte voldoende de gehele breedte van de opleiding.

De visitatiecommissie was bijgevolg voldoende deskundig en gezaghebbend om de beoordeling uit te voeren.

De visitatie heeft plaatsgevonden op basis van en in overeenstemming met het visitatieprotocol, zoals voorgelegd bij erkenning of toetsing:

- Het rapport geeft voldoende aan dat het visitatieprotocol effectief werd gevolgd;
- In het rapport verklaart de commissie dat de zelfevaluatie voldoende basis bood en dus voldoende zelfkritisch was;
- Het evaluatieorgaan heeft naar het oordeel van de NVAO overtuigend gegarandeerd dat de commissie adequaat heeft gewerkt;
- De commissie heeft de beschikking gekregen over eerdere visitatierapporten en heeft getoetst of de wijze waarop opleidingen met eerdere aanbevelingen en adviezen zijn omgegaan voldoende is.

De visitatie heeft plaatsgevonden op basis van en in overeenstemming met een domeinspecifiek referentiekader dat voldoet aan de eisen gesteld in de erkenningsregeling/toetsingsregeling en het NVAO kader. Daarbij is aangesloten bij:

- eisen gesteld door (buitenlandse) vakgenoten en de beroepspraktijk aan een opleiding in het domein;
- kaders gehanteerd in eerdere visitatie;
- indien beschikbaar beroepsprofielen;
- referentiekader aangereikt door opleiding, dat voldoende situering geeft van de opleiding in nationaal en/of internationaal verband en met betrekking tot de relevante beroepspraktijk;
- wettelijke eisen voor beschermde beroepen.

Voorts komt de NVAO tot de volgende vaststellingen:

- De werkwijze van de commissie bij de beoordeling van de opleiding Bachelor in de biologie (academisch gerichte bachelor) van de Universiteit Gent is zorgvuldig en gedegen geweest. De gevolgde werkwijze en procedure, en de geraadpleegde informatiebronnen zijn helder en nauwkeurig geformuleerd en vermeld;
- De commissie heeft haar oordeel opgesteld en onderbouwd in overeenstemming met het visitatieprotocol en heeft de daarbij behorende beslisregels gevolgd. Voor de facetten geldt dat de analyses van de commissie duidelijk en consistent zijn, en ze leiden tot heldere conclusies. Op onderwerpniveau zijn de oordelen over de facetten op een juiste en zorgvuldige wijze afgewogen en neergelegd in heldere conclusies;
- De commissie heeft hiertoe op een zorgvuldige wijze een domeinspecifiek referentiekader vastgesteld;
- Het kwaliteitsoordeel bij de toetsing is - voor zover relevant - mede gebaseerd op een vergelijking met verwante andere opleidingen en internationaal geaccepteerde criteria voor opleidingen in het desbetreffende domein;
- De commissie heeft in haar advies een aantal kritische kanttekeningen opgenomen. De NVAO onderschrijft deze en brengt deze onder de aandacht van de opleiding.
- De visitatiecommissie heeft in het kader van het verbeterperspectief aanbevelingen in het visitatierapport geformuleerd.

De NVAO is in het licht van het vorenstaande tot de slotsom gekomen dat de beoordeling van de voorliggende opleiding zorgvuldig en gedegen tot stand is gekomen, en dat het eindoordeel van de commissie deugdelijk is gemotiveerd.

4 Opleiding

Beschrijving van de opleiding

– instelling:	Universiteit Gent
– aard instelling:	ambtshalve geregistreerd
– vestiging:	Gent
– graad en de kwalificatie:	Bachelor in de biologie
– niveau en oriëntatie:	academisch gerichte bachelor
– studieomvang:	180 studiepunten
– afstudeerrichtingen:	geen
– onderwijstaal:	Nederlands
– studiegebied	Wetenschappen
– aard van de aanvraag	accreditatie

5 Beoordeling

De NVAO steunt haar besluitvorming op volgende elementen:

- Het accreditatierapport bevat een beoordeling per onderwerp en per facet¹;
- De NVAO hanteert bij de beoordeling van de onderwerpen de scores 'voldoende' en 'onvoldoende'²;
- Een accreditatiebesluit is positief indien alle samenvattende oordelen over de onderwerpen voldoende zijn. Het eindoordeel spreekt zich niet uit over gradaties in kwaliteit. Dit gebeurt door de visitatiecommissie die in haar rapport een score geeft per facet;
- De NVAO kan per facet volstaan met een verwijzing naar de bevindingen en de overwegingen van het bijhorende visitatierapport, m.a.w. ze kunnen door de NVAO worden overgenomen. Per facet wordt aangegeven of de NVAO de bevindingen en overwegingen van de visitatiecommissie bijtreedt. Indien dat niet het geval is draagt de NVAO een eigenstandige motivering aan³.

5.1 Doelstellingen opleiding

Facet 1.1. Niveau en oriëntatie opleiding

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 1.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 1.2. Domeinspecifieke eisen

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 1.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 1: doelstellingen opleidingen:

Voor de bacheloropleiding zijn het niveau en de oriëntatie en de domeinspecifieke eisen goed. De doelstellingen zijn duidelijk van academisch niveau. In de bachelor zijn ze gericht op het bijbrengen van algemene en algemene wetenschappelijke competenties, het beheersen van wetenschappelijk-disciplinaire basiskennis en systematische kennis van de kernelementen met oog voor verdieping en verbreding. De humane component, de ontwikkeling van taal- en communicatieve vaardigheden, ICT-vaardigheden en de internationale dimensie zouden meer expliciet naar voor moeten komen in de doelstellingen van de bacheloropleiding. Aan de vereisten en behoeften voor de professionele uitstroom na de bachelor- en masteropleiding dient meer aandacht te worden besteed.

Er is een betere communicatie met de studenten noodzakelijk, over de doelstellingen en eindtermen van de mogelijke professionele uitstroom na de bachelor en over de opzet van het BAMA programma (eens het is uitgetekend).

¹ Art.7 en 8 van het reglement ' tot bepaling van de bestuursbeginselen die van toepassing zijn bij de besluitvorming inzake accreditatie en toets nieuwe opleiding ten aanzien van opleidingen in de Vlaamse gemeenschap', hierna 'reglement Bestuursbeginselen'

² Accreditatiekader en art. 58&1, eerste lid van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen.

³ Art.12 van het reglement Bestuursbeginselen

Overwegingen NVAO:

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score voldoende voor het onderwerp Doelstellingen opleiding.

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Doelstellingen opleiding als **voldoende**

5.2 Programma

Facet 2.1. Eisen professionele / academische gerichtheid

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.2. Relatie tussen doelstelling en programma

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.3. Samenhang programma

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.3 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.4. Studielast

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.5 *Studietijd* in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet niet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

De visitatiecommissie constateert dat de opleiding geen systematische studietijdmetingen uitvoert. Er is slechts één maal een dergelijk onderzoek uitgevoerd. Uit het onderzoek bleek dat studenten de opleiding als 'eerder belastend' of 'belastend' beoordelen en dat voor meerdere onderdelen meer tijd of juist minder tijd nodig is dan aangegeven in de studiegids. De commissie bepleit centraal georganiseerde structurele studietijdmetingen.

Facet 2.5. Toelatingsvoorwaarden

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.9 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.6. Studieomvang

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.4 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.7 Afstemming tussen vormgeving en inhoud

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.6 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.8 Beoordeling en toetsing

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.7 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 2: programma:

De nagestreefde algemene en domeinspecifieke eindkwalificaties zijn goed geconcretiseerd in de programma's, hoewel ze eerder "klassiek" worden ingevuld en weinig ruimte voorzien voor humane wetenschappen. De ECTS-fiches dienen vervolledigd te worden voor alle opleidingsonderdelen. De huidige inrichting van de bacheloropleiding in het derde jaar is in strijd met de filosofie van het Bologna-akkoord en de minor/major-strategie bemoeilijkt de toegankelijkheid van de master aan de UGent voor studenten die een meer algemene bacheloropleidingen biologie genoten hebben. De loskoppeling van de opleiding biologie in het eerste jaar is een goed gegeven, maar het aantal niet-biologische steunopleidingsonderdelen weegt zwaar door. Het Engels - als wetenschappelijke voertaal - krijgt voldoende aandacht maar wetenschappelijke literatuur zou eerder in de bacheloropleiding geïntroduceerd moeten worden. Het bachelorprogramma legt sterk de nadruk op kennisverwerving, terwijl de masteropleiding gericht is op verdere kennisontwikkeling en op het verwerven van onderzoeksattitudes en -vaardigheden. De studenten zouden eerder (vanaf de eerste bachelor) in contact moeten komen met het wetenschappelijk onderzoek. Dat de student in de tweede bachelor in contact komt met biologisch onderzoek buiten de universiteit is een waardevol initiatief.

De toekomstige master benut de competenties van de diverse onderzoeksgroepen waardoor de aansluiting van het programma bij recente ontwikkelingen in die onderzoeksdomeinen wordt gegarandeerd. De opleiding focust te sterk op een academische loopbaan (op doctoreren) en te weinig op de professionele arbeidsmarkt. Een stage in een niet academische omgeving kan, naast de brug te slaan naar de professionele arbeidsmarkt ook de nodige internationalisering en studentenmobiliteit van de opleiding helpen verwezenlijken.

Aan de studenten wordt de mogelijkheid geboden om via gevarieerde werkvormen het kennisniveau, de vaardigheden en de competenties van bachelor en master in de biologie te verwerven, binnen de daarvoor voorziene tijd. Moderne en meer activerende onderwijsvormen moeten geïntroduceerd worden in de bacheloropleiding. Er is een grote discrepantie tussen de begrote en reële studietijd voor de afzonderlijke opleidingsonderdelen die tot op heden geen aanleiding heeft gegeven tot remediëring. De opleiding beschikt niet over een geëxpliciteerd richtinggevend institutioneel onderwijsconcept en er is nood aan het introduceren van activerende onderwijsvormen. Er is voldoende samenhang tussen de verschillende opleidingsonderdelen. De differentiatie tussen verschillende doelgroepen gebeurt vooral tijdens de oefeningen en practica. De keuze van een minor (in de bacheloropleiding) en afstudeerrichting (in de masteropleiding) 'functionele biologie' roept vragen op. Er is een goed aandeel van keuzeopleidingsonderdelen in het masterprogramma, een goed compromis tussen verbreding en verdieping en de opleidingsonderdelen die voorbereiden op de masterproef zijn goed gekozen.

De studiebelasting van het nieuwe bachelor- en masterprogramma dient nauwgezet te worden opgevolgd en de jaarlijkse studietijdmetingen dienen voor alle opleidingsonderdelen

te worden uitgevoerd. Zelfwerkzaamheid-activiteiten tijdens de bacheloropleiding dienen expliciet te worden ingepland in het rooster.

ICT-toepassingen worden in toenemende mate gebruikt, maar de elektronische leeromgeving Minerva kan nog veel meer ingezet worden bij vernieuwende werkvormen. De studenten worden hoofdzakelijk getoetst aan de hand van mondelinge examens met schriftelijke voorbereiding. Het niveau van de examens is goed. Over het algemeen wordt er gepeild naar kennis en inzicht, met een accentverschuiving van kennis naar inzicht doorheen de programmajaren. De transparantie van het examenpuntensysteem (A-B-C-Dcodes) is onduidelijk en er ontbreekt een georganiseerde feedback over de afgelegde examens.

De eindverhandelingen hebben een goed niveau en de thesisonderwerpen sluiten goed aan bij de onderzoeksexpertise van de staf. Een clustering van de lessen in het eerste semester van de tweede master zou de studenten beter toelaten hun thesis in het buitenland uit te voeren.

De opleiding voorziet geen specifieke activiteiten in het kader van de aansluiting van de opleiding bij de vooropleiding. De aansluiting tussen de bachelor- en de masteropleiding is buitengewoon sterk, maar daardoor eerder remmend voor de mobiliteit van de studenten.

Overwegingen NVAO:

De commissie heeft het oordeel 'onvoldoende' voor facet 2.4 studielast afgewogen tegen de positieve oordelen op de overige facetten. De commissie overweegt dat de positieve oordelen ten aanzien van de overige facetten van een groter gewicht zijn bij de beoordeling van het onderwerp als geheel, en beoordeeld daarom het onderwerp als voldoende. De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score voldoende voor het onderwerp Programma.

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Programma als **voldoende**

5.3 Inzet personeel

Facet 3.1. Eisen professionele/academische gerichtheid

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 3.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 3.2. Kwantiteit personeel

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 3.3 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 3.3. Kwaliteit personeel

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 3.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 3: inzet personeel:

De studenten genieten hun onderricht in een omgeving van wetenschappelijk onderzoek. De staf is internationaal actief op onderzoeksvlak. In het personeelsbeleid wordt er bij een aanstelling of bevordering rekening gehouden met de inhoudelijke expertise en met de onderwijskundige kwaliteiten van de kandidaten. De opleiding besteedt aandacht aan de onderwijskundige professionalisering van de doctorassistenten en de ZAP-leden én van de ATP-leden, maar het gebrek aan een institutioneel onderwijsconcept is een gemis wat betreft de onderwijskundige kennis. Voor het AAP worden geen specifieke professionaliseringsactiviteiten georganiseerd en de opleiding besteedt te weinig aandacht aan de begeleiding van nieuwe personeelsleden. Er is een brede waaier aan specialisaties binnen de staf en de onderzoekseenheden en er wordt een behoorlijk aantal doctoraten afgeleverd. De kwantiteit van de staf is momenteel voldoende, met uitzondering van het ATP-kader dat overbelast is. Met het oog op de uitbreiding van de biologieopleiding van 4 naar 5 jaar, dient evenwel de werkdruk nauwgezet opgevolgd te worden. De kwaliteit van de staf is goed, voor wat betreft de vakinhoudelijke deskundigheid en de academische gerichtheid.

Overwegingen NVAO:

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score voldoende voor het onderwerp Inzet personeel.

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Inzet personeel als **voldoende**

5.4 Voorzieningen

Facet 4.1. Materiële voorzieningen

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 4.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 4.2. Studiebegeleiding

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 4.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 4: voorzieningen:

De materiële voorzieningen zijn voldoende. De onderwijsruimten zijn voldoende uitgerust met alle nodige voorzieningen, inclusief moderne multimediale toepassingen. De practicarumten zijn voldoende uitgerust met de nodige voorzieningen, hoewel soms wat verouderd, terwijl de onderzoekplatforms van de masteropleiding zeer goed zijn uitgerust. Er zijn daarentegen te weinig ruimtes voor groepsopdrachten en zelfstudie. De bibliotheken zijn verspreid over de twee campussen. Hoewel zij voldoende goed zijn uitgerust, zijn ze zeer beperkt toegankelijk. Tevens laat de voorlichting over de bibliotheken aan instromende studenten te wensen over. Ook de toegankelijkheid van de verschillende leeszalen en (het beperkt aantal) zelfstudiecentra laat te wensen over. Hoewel er verschillende computerruimtes zijn voorzien, dient hun aantal opgedreven te worden gezien de grote studentenaantallen in de eerste cyclus. Ook de toegankelijkheid van deze ruimten zou kunnen worden verbeterd.

De studievoorlichting en -begeleiding scoort voldoende en is vrij goed georganiseerd. Op verschillende niveaus worden initiatieven genomen i.v.m. studie-informatie en studiekeuzebegeleiding van potentiële studenten. Er worden echter geen specifieke initiatieven genomen in het kader van de aansluiting van het secundair met het universitair onderwijs. Op verschillende niveaus worden initiatieven genomen wat betreft studiebegeleiding tijdens de studies, o.a. via studietrajectbegeleiders. Deze initiatieven zijn echter vrijblijvend en dienen meer proactief te worden georganiseerd, vooral in de eerste bachelor.

Overwegingen NVAO:

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score voldoende voor het onderwerp Voorzieningen.

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Voorzieningen als **voldoende**

5.5 Interne kwaliteitszorg

Facet 5.1. Evaluatie resultaten

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 5.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 5.2. Maatregelen tot verbetering

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 5.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 5.3. Betrekken van medewerkers, studenten, alumni en beroepenveld

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 5.3 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 5: interne kwaliteitszorg:

De evaluatie van de bekomen resultaten is goed. De kwaliteit van het onderwijs wordt structureel bewaakt. De opleiding evalueert het curriculum en de afzonderlijke opleidingsonderdelen permanent via elektronische studentenbevragingen. De participatie van de studenten aan de enquête is echter laag. De binnen de opleiding genomen maatregelen om aandachtspunten te verbeteren n.a.v. de evaluatie van de opleidingsonderdelen zijn adequaat. Er worden docententrainingen en bijkomende opleidingscursussen georganiseerd in het kader van de onderwijsprofessionalisering. De aanbevelingen van de vorige visitatie werden over het algemeen redelijk, maar soms slechts gedeeltelijk opgevolgd. Er zijn geen centraal georganiseerde studietijdmetingen en er is ook geen systematische uitvalanalyse voor de eerstejaarsstudenten. Het zelfevaluatierapport is vrij volledig en goed gestructureerd, maar vaak worden problemen (uit de studenten-enquêtes) aangehaald zonder suggestie tot verbetering. De betrokkenheid van de geledingen die een rol (kunnen) spelen in het onderwijs is voldoende, maar kan verbeterd worden. De alumni kunnen op een meer gestructureerde wijze betrokken worden bij curriculumwijzigingen en de contacten met vertegenwoordigers van het beroepenveld dienen te worden geïntensifieerd.

Overwegingen NVAO:

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score voldoende voor het onderwerp Interne kwaliteitszorg.

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Interne kwaliteitszorg als **voldoende**

5.6 Resultaten

Facet 6.1. Gerealiseerd niveau

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 6.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 6.2. Onderwijsrendement

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 6.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 6: resultaten:

De afgestudeerde biologen halen een goed niveau en zijn voldoende breed opgeleid om in diverse arbeidssectoren tewerkgesteld te worden. Ook het niveau van de bacheloropleiding biologie is goed. De alumni zijn enthousiast. De internationale mobiliteit heeft een laag peil bereikt, ongeacht de inspanningen die de opleiding op dit gebied leverde.

Het onderwijsrendement en de doorstroom van de gecombineerde kandidaat-licentiaat/bachelor-masteropleiding is voldoende voor de bacheloropleiding en goed voor de licentie-/masteropleiding. De slaagpercentages in de eerste cyclus van de opleiding zijn eerder laag, en in het bijzonder zeer laag in het tweede jaar.

Overwegingen NVAO:

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score voldoende voor het onderwerp Resultaten.

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Resultaten als **voldoende**

6 Oordelen visitatiecommissie

De onderstaande tabel geeft per onderwerp en per facet het oordeel van de visitatiecommissie uit hoofdstuk 5 weer.

Onderwerp	oordeel	facet	oordeel
1 Doelstellingen	V	1.1 niveau en oriëntatie	Goed
		1.2 domeinspecifiek referentiekader	Goed
2 Programma	V	2.1 eisen gerichtheid	Goed
		2.2 relatie doelstellingen - programma	Voldoende
		2.3 samenhang programma	Voldoende
		2.4 studielast	Onvoldoende
		2.5 toelatingsvoorwaarden	Voldoende
		2.6 studieomvang	OK
		2.7 afstemming tussen vormgeving en inhoud	Voldoende
		2.8 beoordeling en toetsing	Voldoende
		2.9 masterproef ⁴	NVT
3 Inzet personeel	V	3.1 eisen gerichtheid	Goed
		3.2 kwantiteit	Voldoende
		3.3 kwaliteit	Goed
4 Voorzieningen	V	4.1 materiële voorzieningen	Voldoende
		4.2 studiebegeleiding	Voldoende
5 Interne kwaliteitszorg	V	5.1 evaluatie resultaten	Goed
		5.2 maatregelen tot verbetering	Voldoende
		5.3 betrokkenheid	Voldoende
6 Resultaten	V	6.1 gerealiseerd niveau	Goed
		6.2 onderwijsrendement	Voldoende

Eindoordeel van de visitatiecommissie: positief

⁴ Enkel voor masteropleidingen

7 Oordelen NVAO

De onderstaande tabel geeft per onderwerp het oordeel van de NVAO weer.

Onderwerp	oordeel
1 Doelstellingen	Voldoende
2 Programma	Voldoende
3 Inzet personeel	Voldoende
4 Voorzieningen	Voldoende
5 Interne kwaliteitszorg	Voldoende
6 Resultaten	Voldoende

Eindoordeel van de NVAO: positief

8 Opmerkingen en bezwaren van instelling

Conform de bepalingen vermeld in de handleiding accreditatie kan een instelling opmerkingen en bezwaren formuleren op het ontwerp van accreditatierapport.

Bij brief van 3 juni 2008 heeft de instelling gemeld geen bezwaren tegen het ontwerp van accreditatierapport te formuleren. Een aantal technische opmerkingen werd door de NVAO overgenomen in het accreditatierapport.

Het accreditatierapport is tot stand gekomen op basis van een externe beoordeling van de opleiding bachelor in de Biologie (academisch gerichte bachelor) van de Universiteit Gent uitgevoerd door VLIR.

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO)

Parkstraat 28

Postbus 85498 | 2508 CD DEN HAAG

T 31 70 312 23 30

F 31 70 312 23 01

E info@nvao.net

W www.nvao.net

Aanvraagnummer #2599

De accreditatie geldt vanaf de aanvang van het academiejaar 2007-2008 tot het einde van academiejaar 2014-2015.